

الفبای فانتزی ایرانی

«بومی‌سازی عناصر فانتاستیک ادبیات کهن فارسی در ادبیات کودک و نوجوان»

«جلد اول»

ناصر سیری زاده بلاسی

www.ketab.ir

سرشناسه	شیری زاده بلاسی، ناصر، ۱۳۷۱
عنوان	القبای فانتزی ایرانی
عنوان فرعی	بومی سازی عناصر فانتاستیک ادبیات کهن فارسی در ادبیات کودک و نوجوان
پدیدآور	ناصر شیری زاده بلاسی
مشخصات نشر	تهران، نگارتابان، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری	۱۴۴
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۹۲-۶۲-۴
شابک دوره	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۹۲-۶۳-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه
موضوع	ادبیات خیالی -- تاریخ و نقد
موضوع	fantasy literature -- history and criticism
موضوع	ادبیات خیالی فارسی -- تاریخ و نقد
موضوع	fantasy literature Persian -- history and criticism
موضوع	ادبیات کودکان و نوجوانان -- تاریخ و نقد
موضوع	s children literature -- history and criticism
موضوع	کودکان - کتاب و مواد خوانشی
موضوع	children - Books and reading
رده بندی کنگره	PN۵۶
رده بندی دیویی	۸۰۹/۹۱۵
ش کتابشناسی ملی	۶۱۷۸۹۹۹

ارتباط با ناشر

۰۹۳۶۶۹۵۸۹۵۳

N.taban.pub@gmail.com

www.Negartaban.ir

خرید از سایت

القباى فانتزى ايرانى

نگار دولت آبادى

زهرا طلاييان پور

وزيرى

نخست

۱۴۴

۳۵۰۰۰ تومان

۵۰۰

۱۳۹۹

نام کتاب

صفحه آرا،

طرح جلد

قطع

نوبت چاپ

تعداد صفحات

بها

شمارگان

سال چاپ

شابک

786009

892624

شابک دوره

786009

892631

فهرست

۷.....	مقدمه
۹.....	پیشگفتار
فصل اول (تعاریف و کلیات)	
۱۳.....	تعریف فانتزی
۲۴.....	معرفی متون کهن و معاصر بررسی شده
فصل دوم (جادوگر و جادو)	
۳۷.....	جادوگر در متون کهن
۳۷.....	جنسیت جادوگر
۳۸.....	ویژگی های جسمانی و ظاهری
۴۱.....	قوانین جادوگری
۴۱.....	برقراری ارتباط
۴۲.....	اعمال، توانایی ها و اختیارات
۴۴.....	محل زندگی
۴۶.....	ابزار، اشیاء و دیگر متعلقات
۴۷.....	تغییر شکل
۴۹.....	جادو و ویژگی های آن
۵۰.....	مقاصد جادو
۵۰.....	ابزار جادو
۵۴.....	نوع جادو
۵۸.....	اشیاء جادویی
۶۰.....	باطل کردن جادو
۶۳.....	جادوگر رمان های نوجوان
۶۳.....	جنسیت جادوگر
۶۴.....	ویژگی های جسمانی و ظاهری
۶۴.....	قوانین جادوگری
۶۷.....	برقراری ارتباط
۶۸.....	اعمال، توانایی ها و اختیارات
۷۱.....	محل زندگی
۷۲.....	ابزار، اشیاء و دیگر متعلقات همراه
۷۳.....	تغییر شکل
۷۵.....	ویژگی های جادو در رمان های نوجوان
۷۵.....	دو مرحله ای بودن
۷۶.....	مقاصد جادو

۷۶.....	ابزار جادو.....
۷۸.....	نوع جادو.....
۸۴.....	اشیاء جادویی.....
۸۷.....	باطل کردن جادو.....

فصل سوم (دیو)

۹۱.....	اعمال.....
۹۴.....	شکل و شمایل.....
۱۰۰.....	محل زندگی.....
۱۰۱.....	غذا.....
۱۰۲.....	ظاهر و غیب.....
۱۰۵.....	ابزار و سلاح.....
۱۰۷.....	سایر ویژگی ها.....
۱۱۰.....	ارتباط با سایر موجودات.....
۱۱۱.....	مرگ.....
۱۱۳.....	دیو در رمان های نوجوان.....
۱۱۴.....	اعمال.....
۱۱۵.....	شکل و شمایل.....
۱۱۸.....	غذا.....
۱۱۸.....	ظاهر شدن.....
۱۱۸.....	ابزار و سلاح.....
۱۱۹.....	سایر ویژگی ها.....
۱۲۰.....	ارتباط با سایر موجودات فانتاستیک.....

فصل چهارم (پیشگویی)

۱۲۱.....	پیشگویی در متون کهن.....
۱۲۴.....	ابزار پیشگویی.....
۱۲۵.....	اهداف پیشگویی.....
۱۲۷.....	ویژگی های پیشگویی.....
۱۲۸.....	پیشگویی در رمان های نوجوان.....
۱۲۹.....	ابزار پیشگویی.....
۱۳۰.....	ویژگی های پیشگویی.....

فصل پنجم (گیاهان فانتاستیک)

۱۳۱.....	گیاهان فانتاستیک در متون کهن.....
۱۳۹.....	گیاهان فانتاستیک در رمان های نوجوان.....
۱۴۳.....	منابع.....

پیشگفتار

وقتی با دوستان و خاصه دانشجویان در محافل ادبی یا هر جایی که فرصتی دست می‌داد درباره‌ی غنای فانتاستیک آثار کلاسیک ادبیات فارسی صحبت می‌کردیم؛ اغلب اوقات به رغم همراهی، با مخالفت‌هایی نیز مواجه می‌شدم که بیشتر از جانب دانشجویان زبان و ادبیات انگلیسی بود. ایشان به فراخور رشته تحصیلی و علاقه، بیشتر متون فانتزی غربی را مطالعه کرده بودند و از این جهت ارتباط عمیقی با آثار کهن فارسی نداشتند.

جالب‌تر آن‌که علاقمندان به زبان و ادبیات فارسی نیز به دلیل سبک کهن متون کلاسیک توجه چندانی به آن‌ها نداشتند و عموماً به چشم یک واحد درسی یا پروژه‌ی کلاسی سراغ مثلاً مرزبان‌نامه می‌روند که مهم‌ترین دلیل این امر، به را دشواری و دیرفهم بودن آثار کهن ابراز می‌کنند. اغلب دانشجویان یا حتی عموم مردم که اهل مطالعه هستند در باب شاهنامه را به عنوان اثری که در آن عناصر فانتاستیک وجود دارد معرفی می‌کنند و متأسفانه گاهی این اظهار نظرها از محققان و در مجامع آکادمیک نیز به چشم می‌رسد. به هر جهت بنده با علاقه و مصداقاً آن‌کی که در متون کهن داشتم تا حدودی به عمق مطلب و اهمیت آن پی برده و در تلاش برای نوشتن اثری که بتواند جزئیات و ویژگی‌های این گنجینه‌ی عظیم فرهنگی و هنری را هر چه بیشتر آشکار کند، بودم.

لطف خداوند و بخت و اقبال این حقیر را برپا نمود و از آنحضرت استاد بزرگوار و فاضلم سرکار خانم دکتر زهره اله‌دادی دست‌جردی بهره‌ها بردم که این کتاب حاصل حمایت و تشویق ایشان است. بدون تردید اگر راهنمایی‌های ایشان که همچون خاوه‌ری دلسوز گام به گام این پژوهش همراه من بودند، نبود، هیچ‌گاه چنین تحقیقی صورت نمی‌گرفت. لذا ایشان را باید صاحب‌بهره‌ی این اثر دانست و هرآنچه از اشتباه و خطا وجود دارد متوجه اینجانب است. همچنین از استادان ارجمندم سرکار خانم دکتر معصومه موسائی و جناب آقای دکتر اسماعیل تاج‌بخش که نکات بسیار ارزنده‌ای را متذکر و یادآور شدند، ایت سپاسگزارم.

کتاب حاضر را باید ششمی کوچکی از پژوهشی دانست که هم‌اکنون در حال انجام است و به مرور در دسترس علاقمندان و پژوهشگران قرار خواهد گرفت. این اثر در گام نخست گزیده‌ای از متون کلاسیک فارسی و رمان‌های نوجوان امروزی است و نویسنده در حال بررسی تمام متون نشر از آغاز تا دوره‌ی قاجار است که شامل: متون ادبی، عرفانی، تاریخی، جغرافیایی، سفرنامه‌ها، عحایب‌نامه‌ها و... شده و گفتنی‌ست حاصل این بررسی‌ها تا امروز حدود ۲۸ زمینه‌ی فانتزی بوده که با توجه به گنجایش این کتاب تنها چهار عنوان آورده شده است و عناوین دیگر به همین شکل در کتاب‌های دیگر آورده خواهد شد. این بررسی درباره رمان‌های فانتزی نوجوان بازه زمانی گسترده‌ای خواهد داشت که از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۸ را در بر خواهد گرفت که این نتایج به مرور در کتاب‌های آتی اعمال و آورده خواهد شد. امید است که مقبول خوانندگان افتد و کاستی‌ها را به حکم «وَ إِذَا مَرُّوا بِالْمُؤْمَرِوا كِرَاماً» بر این بنده ببخشند.

در پایان از مادرم که سال‌های بسیار پر فراز و نشیبی از عمر خود را بسیار مهربانانه و دلسوزانه صرف فرزند ناسپاس خویش کرد و پدر مرحوم که اکنون جایش بسیار خالی‌ست و همچنین برادر عزیزم منصور که بارها از حمایت و دلگرمی‌هایش امید در دلم جوانه زد سپاسگزارم.

از همسر مهربان و دلسوزم که در جریان این تحقیق همراه من بود و کج خلقی‌ها و کم‌حوصلگی‌های مرا با نهایت لطف تحمل کرد، تشکر می‌کنم. از عزیزان دیگری که هر یک به نحوی در شکل‌گیری اثر حاضر تأثیرگذار و حامی من بودند قدردانی کرده و دست‌تک‌تک ایشان را می‌بوسم:

مهندس احمد رضا ممدوحی (سرنماینده سازمان جهانی اسپرانتو در ایران)؛

دوست عزیزم جناب آقای مهدی اشرفی اطهر؛

خانم مبینا پیری، دانشجوی فاضل رشته‌ی تاریخ دانشگاه علامه طباطبائی؛

و دیگر عزیزانی که نام آن‌ها از قلم افتاد.

همچنین از آقای احمد دولت‌آبادی مدیر محترم انتشارات نگار تابان، به‌خاطر مساعدت و یاری فراوان در چاپ

این اثر صمیمانه قدردان و سپاسگزارم.

۱۳۹۹/۱/۳۰

www.ketabon.com